

Stakkals Heini

Oddagrein

Heini O. Heinesen fekk ikki eina lætta upp-gávu týsdagin. Í fjölmiðlunum mátti hann verja semjuna millum Fólkaplokkinn og Tjóðveldisflokkinn, hóast hann ikki hevði verið við til at viðgjørt hesa søguligu semju - semjuna uttan pappir.

Líka síðani føroyingurin fyrst ferð hoyrði um ætlanina - ella donsku krøvini - at seta eina kvotuskipan í gildi ger á landi, hevur Heini O. Heinesen staðið í huganum hjá føroyingum sum kappin, sum skuldi syrgja fyri, at vit ikki fingi handilskvotur her á landi.

Men týsdagin - 10 ár eftir at múrarir millum Eystur og Vestur rapaðu - mátti hann krúpa til krossin. Ja, hann mátti vegna Tjóðveldisflokkinn staðfesta, at fiskidagarnir og veiðiloyvini vóru longu frítt umsetilg her á landi, og tí var einki at gera.

Føroyingar sótu sum kánus. -Hevur onkur -kanska Fólkaplokkurin - lumpað formannin í Tjóðveldisflokkinum og sníkt frítt umsetilg fiskidagar niður yvir okkum á miðjari nátt, meðan Heini hevur sovið sín søta blund norðuri á Gili í Kunoy?

Ella hevur hesin varðhaldsmaðurin hjá forsyka útróðrarmanninum snorksovið, meðan fiskimálaráðgharrarnir í Fólkaplokkinum hava "lumpað og lírkað" frítt umsetilg veiðiloyvi gjøgnum okkara høga ting?

Oll minnst, hvussu Heini lovaði bál og brand, tá Frojanes-málið fylti tíðindasendingarnar og breiddarnar á bløðunum. Hetta var imóti lógini, og vóru ivamál, so skuldu tey beinast av vegnum alt fyr eitt. Nú skuldi ruddast upp, men enn er formaðurin í Vinnunevndini ikki farin at rudda.

- Hevur Fólkaplokkurin einaferð afturat lumpað Heina í Kunoy? Skuldi ikki uppskot um broytingar leggjast fram tíðliga í heyst. Broytingaruppskot er einki komið! Afturimóti kom Caragata-álitið nú um dagarnar. Og Caragata mæltir til stórru umsetilgheit í fiskivinnuni. Hevur nú onkur eisini lumpað Caragata, og sagt, at vit hava ikki fría umsetilgheit, sum teir jú mæla til, men sum vit kortini hava sambært Heina O. Heinesen.

Lógin um vinnuligan fiskiskap er fløkt. Í øllum førum er lógin, sum setir upp karmarnar fyri okkara fiskivinnu, so ógreið, at hvørki formaðurin í Vinnunevnd Løgtingsins og stórir partar av Føroya fólki vita, hvussu umsetilg fiskidagaskipanin og veiðiloyvini eru.

Hetta ljóðar skemtiligt, men hetta er í grundini ein sorgarsøga. Fiskivinnan er okkara høvudsvinna, og tað er neyðugt, at breið politisk semja er um, hvussu vit skipa okkara høvudsvinnu, so grundhugsjónin ikki broytist alt eftir, hvør situr í landsins stýri. Og tí er tað heldur ikki gott politiskt handalag, at semjur verða gjørdar - uttan pappir - og uttan at floksformaðurin í landsins størsta flokki er við.

Sosialurin

Lesarabrøv:

Viðv. Endurnýgging av skipaflotanum

Havi lurtað eftir orðaskiftinum hesum viðvíkandi síðstu tíðina, men eg má finnst at, at ongin tekur mun ímillum heimnaflan og t. d. rækfloktan, tí fortreyrnar her eru als ikki tær somu.

Nú skal eg bara viðgera rækskipini, tí tað haldi eg meg hava eitt sindur av skili fyri.

Rækjubátarnir fiska fyri tað mesta á internationalum øki, og vit geva ikki nakra kvotu afturfyri á Føroyskum øki (burtursæð frá tí litla vit fáa í Eysturgrønlandi), so man kann siga, at hesi tons ella krónur, hesi skil avreiða telja næstan dubult.

Politikkarar tosa nógv um at skapa karmar um vinnu, og her er tað vit kunnu gera eitt sindur við karmarnar, tað kemur til rækjubátarnar. Tí um vit skulu sammeta okkum við nógvur at teimum, sum vit kappast imóti, t.d. á Flemmish Cap, so kann man taka Hvilt-

enni fyrr og nú sum eitt gott dømi. Her eru tað Íslenskir spekulantar við Eystlenskum flaggi, sum standa aftan fyri keypinum av Hvilt-enni og ca 15 ørum modernaðum skipum við tveimum trolum, sum fiska rækjur á Flemmish Cap, har er Skiparin, meistarin og produktionsformaðurin íslendarar/føroyingar og restin av manningin eru russar.

Manningarhýrnar eru eini 15% (móti 34% á føroyskum skipum) og eisini eru arðrar útreiðslur nógv minni hjá teimum.

Hetta er also tað, sum vit skulu kappast imóti, teir spara fleiri milliónir um árið í hýrútreiðslum og ørum útreiðslum í mun til okkum.

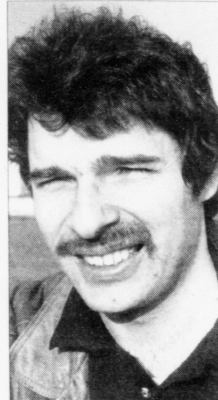
Stóðan í dag er eisini tann, at vit útnýta als ikki alla okkara rækskvotu, og hetta viðfórir so liðandi, at vit missa hesi rættindi, sum vit søguliga gjøgnum nógv ár hava forvunnið okkum, og vit fáa tæ ALS ikki aftur

nakrantíð.

Nei um vit ætla at behalda ella endurnýgga rækjvinnuna, so má ein heilt onnur tankagongd til, og einasti máti, sum eg dugi at sigga, er at man ger eina DIS skipan fyri rækjubátarnar ella líknandi skipan, so man er javnsettur við teir, man kappast imóti.

Við hesari skipan fær landið ongara ella litlar skattainntøkur av hesum skipum ella monnum, men tað er tað at velja ímillum ella ongan rækfloða at hava um nókur ár - tá fær so ongin nakað.

Gongdin nú er ræðandi fyri okkum, tí fyri bert tveimum árum síðani máttu vit læna dagar frá grønlandarum á Flemmish Cap, men í ár leypa eini 600 dagar av, bara tað hevði verið nokk til at 2-3 ræktrolarar høvdu kunnað ligið har afturat, so hetta eru uml. 80 mill kr í mistari inntøku bara á Flemmish Cap, og so kemur

Svalbard ella Barenshavið aftrat.

Og sum treytirnar eru í dag verður als onki nýtt skip bygt, men kanska vit kunnu keypa okkurt, sum arðir kasserað.

Bjarni Petersen

Orðaskifti ella kjak

Eg royndi í einari viðmerking, sum eg kallaði "Tað stóra mistakið", at kanna orðabrukið hjá landsstýrismanninum í sjálvstýrismálum. Eg helt meg kunna vísa á, at hann altið brúkar nógv positiv orð tá hann skal propagandera sín egna loysingarpolitikk, og hinvegin nógv negativ og kanska mistonkiliggerandi orð tá hann skal siga nakað um andstöðuna. Um fólk duga at siggja hetta klárt, og royna at finna tað sakliga kjarnuna í tí sum skrivað ella sagt verður, var tað vónandi so, at vit nærkaðust einum orðskifti, og sluppu undan at kjakast (sum merkir at skeldast).

Við tí sum J.C. Carlsson skrivur "Rolf Guttusen og mistøkini" í týsdagsblaðnum, koma vit ongan veg. Tí viðmerkingin hjá JCC snýr seg mest um gitingar um mína og annara fortíð.

Kvikt fremmandamál í mótsøgn við seigliga føroyska spyrjandi »ha?«
Ein fúkadni ferð við livandi og ivandi ungum gentum kring landið.

Altjóðagerðin og heimavitskan.
So føroyskur, so føroyskur, at tað brennur frá sær.
Og tó alheimskur.
Men djúpt heimligur.
Tú kennur tað aftur.
Sjálðan úttalað, ongantíð nevnt, tagt burtur millum bygðafólk.

Alt ov viðkvæmt evni. Og tó vita øll at siga somu søgur

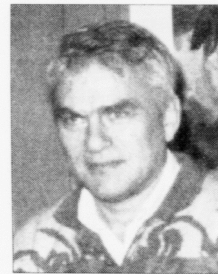
Tí hevði tað verið frægest, at JCC vist nakað um tað, hann skrivur um. Hóast hetta ikki verður nakað ískoytið til orðaskiftið politisku framtíðina, so noyðist eg stutt at rætta ymsar villur hjá JCC.

Oggjaframi var ikki nókur a-4 avis, sum JCC tekur til. Bláðið, hann helst hugsar um, kallaðist Framin, og hevði í vælmaktini í 70-unum eitt upplag uppá meira enn 1000, og tað var slett ikki so galið. Annars kann eg upplýsa, at tað sum undirrititt hevði orðini "Sosialisma og sjálvstýri". Og hesi grundleggjandi ýtir meini eg framvegi eru skilagóð.

Felagið, sum gav hetta blað út kallaðist Føroyskir Sosialistar. Tað var rættiliga breitt, og hýsti limum, sum "niðri" vóru alt millum Sosialdemokratiið og DKP. Samstundis var eitt annað

felag í Føroyum, sum kallaðist Oyggaframi. Eina tíð var eitt vist samarbeiði, men tað slitnaði, tá Oyggaframi í Føroyum fór at bekenna seg til maioismuna, og seinni til tað albanska paradisi, sum tað einasta rætta. Meðan enn eitt vist samstarv var, varð eg einaferð boðin við á fund í Havn, og tað varð eitt sera sjáltsamt upplivisi. Fudurin varð settur við at orðstýrarin las eitt sitat úr reyðubók hjá Mao, og síðan útleiði hann sannleikans tekst, sum ein annar predikantur. Eg skal ikki nevna eitt einasta navn, men hesin orðstýrarin er í dag kendur limur í Tjóðveldisflokkinum. Og hann er ikki tann einasti, sum endaði har.

JCC nevni meg "stóran dialektikara". Hevði verið visur í, at JCC sjálvur visti hvat ið dialektikkur er, so hevði eg tikið tað sum ein

stóran heiður at fingið hetta heiti. Men eg eri næstan visur í, at JCC ikki veit nakað um dialektikk, sum er eitt tað torførasta hugtakið inn-ann filosofí/heimspeki. Men kanska fari eg skeivur í hesum.

Nógv onnur hava skilt orðindi mitt í viðmerkingini, tað er bara ikki sent bløðunum. Tað, sum JCC hevur sent bløðunum, visir tverri, at hann ikki hevur skilt viðmerkingina.

Vinarliga
Rolf Guttusen
9.11.99

Atlantic rapsodi - eitt frásøgukvæði

Fúka um oyruni í nógvum stuttum brotum nógvir grønir litir í hvassari kontrast og mótsøgn við málað andlit, klædnapløgg og spjarrar. Ein skörvut samanseting og spennandi.

Kvikt fremmandamál í mótsøgn við seigliga føroyska spyrjandi »ha?«
Ein fúkadni ferð við livandi og ivandi ungum gentum kring landið.

Altjóðagerðin og heimavitskan.

So føroyskur, so føroyskur, at tað brennur frá sær.

Og tó alheimskur.

Men djúpt heimligur.

Tú kennur tað aftur.

Sjálðan úttalað, ongantíð nevnt, tagt burtur millum bygðafólk.

Alt ov viðkvæmt evni. Og tó vita øll at siga somu søgur

um teirra egnu.

Eyguni, sum alla tíðina eru har, málað ella ikki.

Eins og húsin, sum enn eru her.

Summi standa og skriggja í tí grøna bønnum - enn.

Í skriggnum ei veikir ivi.

Leitandi eftir harmoni.

Innan eru tey kanska heit og fjalg?

Ein heimsmýnd í kendum korum.

Leitandi og leitandi, lurtandi, hyggjandi, spyrjandi - livandi.

Í heimlandinum halda fólk seg aftur at líta at sterkum myndum - sonnum myndum.

Sigandi listarligar kvikmyndir at siggja um aftur - nógv ferðir um aftur.

Regin Debess